

जिल्हा वार्षिक योजनेखाली महसूल विभागांतर्गत क्षेत्रिय स्तरावर “गतिमान प्रशासन तथा आपात्कालीन व्यवस्थेचे बळकटीकरण” या स्वरूपाची नियमित योजना सुरु करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग,
शासन निर्णय, क्रमांक-संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.४०/ई-८
मंत्रालय, पहिला मजला, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०००३२.
दिनांक :- २७ जून, २०२२.

प्रस्तावना:

महसूल विभागासाठी मुलभूत व पायभूत सुविधा निर्माण करणे, तलाठी/मंडळ अधिकारी कार्यालय/ निवासी इमारत बांधकाम करणे, तलाठी/मंडळ/अपर तहसिल/ तहसिल/उपविभागीय अधिकारी/ जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त कार्यालय/जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख तसेच नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यालये / निवासस्थानांची दुरुस्ती, तहसिल/ उपविभागीय अधिकारी/ जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त/ जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख व नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यालयातील वाहन अनुज्ञेय अधिका-यांसाठी निर्लेखित वाहना ऐवजी नविन वाहन खरेदी करणे, महसूल विभाग/ जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख तसेच नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यालयांसाठी आवश्यक फर्निचर खरेदी करणे, गतिमान प्रशासनाच्या दृष्टीने तसेच आपात्कालीन परिस्थिती हाताळण्यासाठी अत्याधुनिक उपकरणे/ साधनसामुग्री खरेदी करणे, इत्यादी प्रयोजनासाठी स्थानिक पातळीवर निधी उपलब्ध झाल्यास उपरोक्त बाबी तत्परतेने पूर्ण करता येतील. यास्तव, जिल्हा वार्षिक योजनेखाली एक नियमित योजना सुरु करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

महसूल विभागांतर्गत क्षेत्रिय स्तरावर “गतिमान प्रशासन तथा आपात्कालीन व्यवस्थेचे बळकटीकरण” ही नवीन योजना, जिल्हा वार्षिक योजनेखाली नियमित योजना म्हणुन सुरु करण्यास, याद्वारे, मान्यता देण्यात येत आहे. सदर योजनेंतर्गत खालील बाबींचा अंतर्भाव करण्यात येत आहे.

१. महसूल विभागासाठी मुलभूत व पायाभूत सुविधा निर्माण करणे.
२. क्षेत्रिय स्तरावरील तलाठी/ मंडळ कार्यालय/ निवासी इमारत बांधकामासाठी सदरहू योजनेंतर्गत निधी उपलब्ध करुन देणे.
३. तलाठी/मंडळ/अपर तहसिल/तहसिल/उपविभागीय अधिकारी/ जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त तसेच जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख व नोंदणी

- महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यालये तसेच सदर कार्यालयातील अधिका-यांच्या शासकीय निवासस्थानांची दुरुस्ती करणे.
४. तहसिल/उपविभागीय अधिकारी/ जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त कार्यालये तसेच जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख व नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांच्या अधिनस्त सर्व कार्यालयातील वाहन अनुज्ञेय असलेल्या अधिका-यांसाठी वाहन खरेदी करणे.
५. महसूल विभागाच्या क्षेत्रीय कार्यालयांसाठी आवश्यक फर्निचर खरेदी करणे.
६. गतिमान प्रशासनाच्या दृष्टीने तसेच आपात्कालीन परिस्थिती हाताळण्यासाठी अत्याधुनिक उपकरणे/ साधनसामुग्री खरेदी करणे.
२. सदर योजनेतर्गत उपरोक्त नमूद बाबींच्या अंमलबजावणीसाठी मार्गदर्शक सूचना खालीलप्रमाणे आहेत.
- १-अ) महसूल विभागासाठी मुलभूत व पायभूत सुविधा निर्माण करणे याअंतर्गत कार्यालयामध्ये अभ्यागत कक्ष, अभ्यागतांसाठी स्वच्छतागृहे, पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था, कार्यालयीन महिला कर्मचा-यांसाठी स्वतंत्रे स्वच्छतागृहे, बैठकीसाठी दालन, दिव्यांग कर्मचारी/ अभ्यागत यांच्यासाठी रॅम्प, कार्यालयीन सुरक्षिततेसाठी अग्नीशमन यंत्रणा, सी.सी.टी.व्ही. व तत्सम सुविधा प्राथम्याने उपलब्ध करून द्याव्यात.
- २-ब) क्षेत्रीय स्तरावरील तलाठी/ मंडळ कार्यालयांचे/ निवासी इमारत बांधकाम सदर योजनेतर्गत अनुज्ञेय करण्यात येत आहे.
- ३-क) तलाठी/मंडळ/अपर तहसिल/तहसिल/उपविभागीय अधिकारी/ जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त तसेच जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख व नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यालये तसेच सदर कार्यालयातील अधिका-यांच्या शासकीय निवासस्थानांची दुरुस्ती सदर योजनेतर्गत उपलब्ध होणा-या निधीच्या कमाल १५ टक्के पर्यंतच्या मर्यादेत करता येईल.
- ४-ड) सदर योजनेतर्गत तहसिल/उपविभागीय अधिकारी/ जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त तसेच जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख व नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांच्या अधिनस्त कार्यालयातील वाहन अनुज्ञेय असलेल्या अधिका-यांसाठी वाहन खरेदी करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. नवीन वाहने खरेदी करण्याकरिता वित्त विभागाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना लागू राहतील. त्याचप्रमाणे वित्त विभागाच्या दिनांक २८/०७/२०२० च्या शासकीय वाहनांचे किंमत मर्यादा धोरणास अनुसरून वाहने खरेदी करणे

आवश्यक राहिल. तसेच वाहने खरेदी करताना उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दि.२४.०८.२०१७ च्या धोरणानुसार खरेदी GEM Portal च्या माध्यमातून ई-निविदा प्रक्रिया राबवून करण्यात यावी.

५-इ) महसूल विभागाच्या तहसिल/उपविभागीय अधिकारी/ जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त तसेच जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख व नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यालयांसाठी सदर योजनेंतर्गत आवश्यक फर्निचर खरेदी करताना सार्वजनिक बांधकाम विभागाने तसेच शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सूचना विचारात घ्याव्यात.

६-ई) गतिमान प्रशासनाच्या दृष्टीने तसेच आपात्कालीन परिस्थिती हाताळण्यासाठी सदर योजनेच्या माध्यमातून अत्याधुनिक उपकरणे/ साधनसामुग्री खरेदी अनुज्ञेय करण्यात येत आहे.

३. उक्त योजनेस महसूल विभागांतर्गत क्षेत्रिय स्तरावर “गतिमान प्रशासन तथा आपात्कालीन व्यवस्थेचे बळकटीकरण” या नावाने आणि महसूल विभागाच्या सर्व साधारण नियंत्रणाखाली क्षेत्रिय स्तरावरील महसूल, भूमि अभिलेख तसेच मुद्रांक व नोंदणी उपविभाग यांच्याकडून कार्यान्वित करण्यात येईल.

४. जिल्हा नियोजन समितीस मिळणा-या एकूण नियतव्ययाच्या **कमाल ५ टक्के पर्यंत** निधी संबंधित जिल्ह्याच्या आवश्यकतेनुसार नियोजन विभागामार्फत उपलब्ध करून देण्यात येईल.

५. उक्त योजनेतील नमूद बाबी अनुषंगाने करावयाची कामे, त्यांचे स्वरूप, व त्यांना प्रशासकीय / तांत्रिक मान्यता देणारे प्राधिकरण व अंमलबजावणी यंत्रणा हे या **सोबतच्या जोडपत्रात** निर्दिष्ट केल्याप्रमाणे राहतील.

६. उक्त योजनेखालील कामांना **प्रशासकीय मान्यता** प्रदान करण्याचे अधिकार हे जिल्हाधिकारी तथा सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समिती यांना राहतील.

७. उक्त योजनेखालील कामांना **तांत्रिक मान्यता** प्रदान करण्याचे अधिकार हे या सोबतच्या जोडपत्रात निर्दिष्ट केल्याप्रमाणे राहतील.

८. सदर योजनेसाठी प्रधान लेखाशिर्ष, मुख्य लेखाशिर्ष, उपशिर्ष महसूल विभागाने प्रस्तावित केल्यानंतर नियोजन विभागामार्फत ३६ जिल्ह्यांसाठी स्वतंत्र लेखाशिर्ष घेण्यात येतील.

९. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक “२८४ दिनांक ०९/०३/२०२२ आणि वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक “१४९/ २०२२/व्यय-९”, दिनांक २२/०४/२०२२, अन्वये मिळालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२२०६३०१५२५१६२२१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(डॉ.श्वेता सावदेकर-बेग)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानभवन, मुंबई.
५. विधानमंडळाचे सर्व सन्माननीय सदस्य,
६. मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा.राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. अपर मुख्य सचिव (महसूल), मंत्रालय, मुंबई.
९. अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई.
१०. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), मंत्रालय, मुंबई.
११. विभागीय आयुक्त (सर्व),
१२. जिल्हाधिकारी (सर्व),
१३. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
१४. महालेखापाल (लेखा परिक्षा) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
१५. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
१६. जिल्हा नियोजन अधिकारी (सर्व),
१७. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व),
१८. कार्यासन अधिकारी (ब-१), महसूल व वन विभाग मंत्रालय, मुंबई.
१९. वित्त विभाग (कार्यासन व्यय -९/अर्थ-६), मंत्रालय, मुंबई.
२०. नियोजन विभाग (कार्यासन १४८१) मंत्रालय, मुंबई.
२१. निवड नस्ती (कार्यासन/ई-८)

शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र.संकिर्ण-२०२२/प्र.क्र.४०/ई-८ सोबतचे जोडपत्र
जिल्हा वार्षिक योजनेखाली महसूल विभागांतर्गत क्षेत्रीय स्तरावर “गतिमान प्रशासन तथा आपात्कालीन व्यवस्थेचे
बळकटीकरण” या स्वरूपाची नियमित योजना.

अ.क्र.	योजनेतील बाबी	
१.	महसूल विभागासाठी प्रशासनिक नियंत्रणाखालील इमारतींमध्ये मुलभूत व पायाभूत सुविधा निर्माण करणे.	
	कामे	अपर तहसिल / तहसिल / उपविभागीय अधिकारी कार्यालय/जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त तसेच जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख व नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यालयामध्ये मुलभूत व पायाभूत सुविधा निर्माण करणे.
	कामाचे स्वरूप	पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था, दिव्यांगासाठी रॅम्प तयार करणे, दिव्यांगासाठी स्वच्छतागृहे, अभ्यागतांसाठी स्वतंत्र कक्ष व स्वच्छतागृहे निर्माण करणे, महिला कर्मचाऱ्यांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृहे, बैठकीसाठी दालन, सी.सी.टी.व्ही.पार्किंग इ. कार्यालयानुसार अनुषंगिक बाबी.
	अमंलबजावणी यंत्रणा	विभागीय आयुक्त किंवा यथास्थिती जिल्हाधिकारी/नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक/जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख आणि सार्वजनिक बांधकाम विभाग.
	तांत्रिक मान्यता	सार्वजनिक बांधकाम विभागांतर्गत प्रचलित स्थायी आदेशानुसार क्षेत्रीय स्तरावरील सक्षम प्राधिकारी.
२.	तलाठी व मंडळ अधिकारी कार्यालयीन तथा निवासी इमारतींचे बांधकाम.	
	कामे	तलाठी व मंडळ अधिकारी कार्यालय / निवासी इमारतींचे बांधकाम.
	कामाचे स्वरूप	स्थापत्य व विद्युत विषयक कामे.
	अमंलबजावणी यंत्रणा	सार्वजनिक बांधकाम विभाग आणि विभागीय आयुक्त किंवा यथास्थिती जिल्हाधिकारी.
	तांत्रिक मान्यता	सार्वजनिक बांधकाम विभागांतर्गत प्रचलित स्थायी आदेशानुसार क्षेत्रीय स्तरावरील सक्षम प्राधिकारी.

३.	महसूल विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील असलेल्या शासकीय इमारतींची दुरुस्ती.	
	कामे	तलाठी/मंडळ अधिकारी/अपर तहसिल/तहसिल/उपविभागीय अधिकारी/जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त तसेच जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख व नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यालयीन इमारतींची दुरुस्ती.
	कामाचे स्वरूप	स्थापत्य व विद्युत विषयक कामे.
	अमंलबजावणी यंत्रणा	सार्वजनिक बांधकाम विभाग / विभागीय आयुक्त किंवा जिल्हाधिकारी/ नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक / जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख यांच्या अखत्यारितील कार्यालये.
	तांत्रिक मान्यता	सार्वजनिक बांधकाम विभागांतर्गत प्रचलित स्थायी आदेशानुसार सक्षम प्राधिकारी.
४.	वाहतूक व्यवस्थेचे बळकटीकरण	
	कामे	तहसिल/उपविभागीय अधिकारी/ जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त तसेच जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख व नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांच्या अधिनस्त सर्व कार्यालयातील वाहन अनुज्ञेय असलेल्या अधिका-यांसाठी निर्लेखित वाहना ऐवजी नविन वाहन खरेदी करणे.
	कामाचे स्वरूप	मोटर वाहन खरेदी.
	अमंलबजावणी यंत्रणा	विभागीय आयुक्त किंवा जिल्हाधिकारी/ नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक/ जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक भूमि अभिलेख.
	तांत्रिक मान्यता	महसूल व वन विभाग, महाराष्ट्र शासन.
५.	महसूल विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली असलेल्या शासकीय कार्यालयांकरीता फर्निचर खरेदी करणे.	
	कामे	अपर तहसिल/ तहसिल/उपविभागीय अधिकारी/ जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त तसेच जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख व नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांच्या अधिनस्त सर्व कार्यालयांकरीता नविन फर्निचर खरेदी करणे.
	कामाचे स्वरूप	नविन फर्निचर खरेदी करणे.
	अमंलबजावणी यंत्रणा	सार्वजनिक बांधकाम विभाग आणि विभागीय आयुक्त किंवा जिल्हाधिकारी/ नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक / जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख.
	तांत्रिक मान्यता	सार्वजनिक बांधकाम विभागांतर्गत प्रचलित स्थायी आदेशानुसार सक्षम प्राधिकारी.

६.	महसूल विभागाचे आधुनिकीकरण, गतिमान प्रशासन तसेच आपात्कालीन परिस्थिती हाताळण्यासाठी अत्याधुनिक उपकरणे/साधनसामुग्री खरेदी करणे	
	कामे	रोव्हर्स अँड कंट्रोलर्स(पोर्स प्रोसेसिंग सॉफ्टवेअरसह), ईटीएस मशीन्स, संगणक, स्कॅनर्स, कॉम्प्युटर, प्लॉटर्स, जीआयएस सॉफ्टवेअर, लॅपटॉप, प्रिंटर, युपीएस इ. उपकरणाची खरेदी, अभिलेखाच्या संस्करणासाठी तसेच साठवणुकीसाठी आवश्यक यंत्रसामुग्रीची खरेदी.
	कामाचे स्वरूप	उपरोक्त यंत्रसामुग्रीची खरेदी.
	अमलबजावणी यंत्रणा	विभागीय आयुक्त किंवा जिल्हाधिकारी / नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक/ जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख (म.राज्य) पुणे.
	तांत्रिक मान्यता	विभागीय आयुक्त किंवा जिल्हाधिकारी / नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक/ जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि अभिलेख (म.राज्य) पुणे.